

Nyugat-mediterrán sárgadinnye kilátások

Az [APREL](#) és a dinnye szakmaközi szervezet (AIM) elemzései és adatai alapján az idei marokkói, spanyol és francia sárgadinnye terméskilátásokról elmondható, hogy azok mennyiségben és minőségben is megfelelnek a várakozásoknak. Nagy valószínűséggel időben nem csúsznak egymásba az egyes nagy körzetekből érkező tételek, és nem lesz különösebb fönnakadás az értékesítésben sem. Marokkóban Dakhla, valamint Agadir/Taroudant térségében csökkent, Marrakech-ben szinten maradt a charentes-i típusú sárgadinnye termőterülete. Mivel az idei szezonban klimatikus szélsőségek nem érték az állományokat, a minőség jó, ám a termőterület csökkenése miatt a mennyiség is csökkenő tendenciát mutat. Spanyolországban stabil a sárgadinnye termőterülete, a kedvező időjárásnak köszönhetően mindenütt szépek az állományok, csupán a termés méretében vannak különbségek az egyes parcellák között. A francia gazdák sárgadinnyét az idei évben a tavalyihoz képest valamivel kisebb területen termelnek (14060 hektár), ám az állományok nagyon szépek, ami kompenzálja a terület csökkenését, így az összes termés a mennyiséget tekintve szinten marad. A meleg tavasz miatt a francia dinnye az idén néhány nappal az átlagosnál korábban kerülhet a piacra, május elején már megjelentek a fűtött fóliaházakban termelt dinnyék, az első komolyabb mennyiség pedig május végén érkezik meg a boltokba.

Az idei évben hatodik alkalommal rendezték meg a mediterrán térség zöldség-gyümölcs kereskedelmére szakosodott szaktársát, a [MEDFEL](#)-t Perpignan-ban. A rendezvény alatti szakmai mini-konferenciák sorában az idén is több foglalkozott az ágazati terméskilátásokkal, így a sárgadinnyével is, mégpedig az [APREL](#)¹ és az AIM² szervezésében.

Bevezetőjében **Catherine TAUSSIG** (APREL) emlékeztetett arra, hogy Marokkóban a legkorábban Dakhla és Agadir térségében kezdődik a betakarítás, míg a legnagyobb mennyiség Marrakech-ből érkezik, továbbá Marrakech-től északra van egy kisebb termelési körzet is, Keitra mellett, ennek adatait a marrakech-i körzetéhez adták hozzá. További sajátosság, hogy Marrakech környéke elsősorban szabadföldi termelésre rendezkedett be, ami hozzávetőlegesen egy hónappal későbbi betakarítást jelent a hajtatos termesztéshez képest. A francia piac szempontjából fontos charentes-i típusú sárgadinnyét illeti, az idén ebből Dakhlában 280-300 hektáron termeltek, ami a korábbi évekhez képest valamivel kisebb felületet jelentett, a szedés február végén kezdődött és áprilisban fejeződött be. Agadir-Taroudant térségében 350-400 ha felületen termelték a charentes-i típusú dinnyét, inkább szabadföldön, mintsem hajtatóházban, ez utóbbiakban a szedés március végén, a szabadföldi állományokban április közepén indult, a betakarítás május közepéig tart. Az agadiri termelési körzetre is igaz, hogy folytatódott a termőterület csökkenése. Marrakech térsége (Keitrával együtt) 950-1050 hektárt jelent, a hajtatos kultúrákban március végén, a szabadföldi állományokban április 25-én kezdődött a szedés és május 20-ig tart. Ez utóbbi körzetben szinten maradt a termőterület nagysága, összességében viszont csökkent a charentes-i típus

¹ Association Provençale de Recherche et d'Expérimentation Légumière – provence-i zöldségtermesztési kísérleti kutatási egyesület

² sárgadinnye szakmaközi szervezet

marokkói termőterülete, így a korábbi évekhez képest kisebb mennyiség került a piacra 2014-ben.

Marokkóról összességében elmondható, hogy Dakhla, valamint Agadir/Taroudant térségében csökkent, Marrakech-ben szinten maradt a charentes-i típusú sárgadinnye termőterülete. Mivel az idei szezonban klimatikus szélsőségek nem érték az állományokat, a minőség jó, ám a termőterület csökkenése miatt a mennyiség csökkenő tendenciát mutat. Marrakech-ben a hajtatóházi állományok már leérőben vannak, a szabadföldiek esetében a betakarítás április 20-25 között indult, május 5-15 között volt a csúcspont, ezt követően itt is kifutóban van a kultúra.

Spanyolországban Almería körzetében 300-350 hektáron termelnek sárgadinnyét, elsősorban hajtatóházban és charentes-i típusú zöldet, a termőterület az előző évhez képest nem változott érdemben. A szedés április-májusban történik, amikor még jelentős marokkói konkurenciával is számolni kell. Malaga és Murcia együtt 2500-2600 hektárnyi sárgadinnyét jelent, amiből 5-600 ha a zöld, a többi sárga charentes-i típusú. Ez a körzet a legfontosabb termelő régió, az idei évben az állományok kifejezetten szépek, úgy szabadföldön, mint a fóliaalagutas és síkfóliás termesztésben. A charentes-i sárga területe növekvő tendenciát mutat, a fő szedési időszak május 20-tól június végéig tart, de a termelők igyekeznek megnyújtani a szezonot valamennyi igen korán, illetve kései fajta termesztésével, így az első tételek már május elején elindulnak a térségből, de júliusban is tudnak még szállítani. Az 5-600 hektáron termelt zöld húsú charentes-i dinnyét elsősorban az észak-európai piacra szánják, Franciaországba ebből nem jut érdemi mennyiség.

Megfordult az a korábbi tendencia, ami szerint Marokkóban nőtt, Spanyolországban csökkent a charentes-i típusú sárgadinnye termőterülete. Ez a trend akkor jelenthet bizonyos mértékű kockázatot a francia termelőknek, ha a spanyolok későbbi fajtákat is termelnek és júliusban is tudnak szállítani, ami versenyhelyzetet teremt a francia dinnyének. A szakértők szerint ugyan nem zárható ki ennek lehetősége, de úgy vélik, ez igazán komoly mennyiséget nem jelent, már csak azért sem, mert júliusra a vírusnyomás már igen nagy a spanyol parcellákon, ez miatt pedig nem éri meg termelésben tartani az állományokat. Az érdemben május végén megjelenő spanyol áru sokkal inkább a marokkói szezon utolsó tételeivel versenyez, ám annál magasabb minőségi kategóriába tartozik, különösen a zöld charentes-i dinnye esetében.

Franciaországban a sárgadinnye összesen 14060 hektárt foglalhat el az idén, a három fő termelési körzet:

- Délkelet-Franciaország (5400 ha),
- Délnyugat-Franciaország (3500 ha),
- Középnnyugat-Franciaország (4900 ha).

Ezekhez a körzetekhez képest elenyésző a korzikai 190 ha, és az ország összes többi területén együttesen 70 hektárra becsült sárgadinnye termőterület.

A francia gazdák sárgadinnyét az idei évben a tavalyihoz képest valamivel kisebb területen termelnek, ám az állományok nagyon szépek, ami kompenzálja a terület csökkenését, így az összes termés szinten marad. A meleg tavasz miatt a francia dinnye az idén néhány nappal az átlagosnál korábban kerülhet a piacra, május elején már megjelentek a fűtött fóliás dinnyék, az első komolyabb mennyiség május végén érkezik meg a boltokba.

Délkelet-Franciaországban 5400 hektáron van sárgadinnye az idén, ebből nagy hajtatóház 650 ha, síkfólia és fóliaalagút 3400 ha, szabadföldi terület 1350 ha. A termőterület nagysága a termelési körzet egészét tekintve a korábbi évekhez képest nem változott, ám ezen belül csökkenést mutatnak Provence, növekedést Languedoc adatai. Megjegyzendő, hogy a szokásosnál kevesebb a nagyon korai vagy a nagyon kései fajta. A tavalyi évvel ellentétben nincs klimatikus probléma, az átlagosnál egy héttel korábbiak az állományok, de ezt még befolyásolhatja május második felének időjárása.

Délnyugat-Franciaországban 3500 ha-on teremhet dinnye az idén, ebből 100 hektár a nagy hajtatóház, síkfólia és fóliaalagút 1500 ha, szabadföldi 1900 ha. A termőterület – és ezen belül a nagyon korai fajták termelése - csökkent, egy része átevődött Spanyolországba vagy Délkelet-Franciaországba. Általános tapasztalat, hogy elsősorban a kis termelők hagynak föl a dinnye termesztésével, mivel folyamatosan nő az a kritikus méret, ami alatt már nem lehet nyereségesen dinnyét termelni.

Középnnyugat-Franciaországban (Centre-Ouest) 4900 hektáron termelnek dinnyét az idén, ebből csupán 30 ha a nagy hajtatóház, síkfólia és fóliaalagút 2100 ha, a szabadföld 2770 ha. Az állományok szépek, különösebb klimatikus vagy növény-egészségügyi probléma nélkül - a terület valamelyest csökkent ebben a régióban is, de a kilátások jók.

Bernard MIOZZO (az AIM szakértője), valamint **Bernard BORREDON** és **Bernard CHIRON** (ők az AIM társelnökei) emlékeztettek arra, hogy a francia sárgadinnye számára a fő exportpiacot a szomszédos országok jelentik, elsősorban Belgium, Svájc, Olaszország, Anglia, Németország, de egy kisebb mennyiséget Spanyolországba is szállítanak. Az elmúlt öt év mindegyikében valamelyest csökkent a termőterület, valamint folytatódott az a tendencia, miszerint mindegyik nagy régió igyekszik a termelését egy bizonyos időszakra koncentrálni. Az idén valószínűleg elkerülhető lesz a tavalyi piaci krízis, amikor a hűvös nyár miatt a termés szinte teljes egésze augusztusban zúdult a piacra, sőt egy része csak a nyári vakációk vége után került a polcokra, miközben a kereslet ekkor már érezhetően vissza szokott esni. A kis termelők folyamatosan tűnnek el a palettáról, megállíthatatlanul nő az a kritikus méret, ami alatt nem lehet rentábilisan dinnyét termelni. A kicsik között csak

azok tudnak még ellenállni, akik szinte az egész termésüket képesek közvetlen csatornákon értékesíteni, akik viszont a klasszikus nagy kereskedelmi csatornába tagozódtak be, mindenképpen csak nagy területen tudnak ráfizetés nélkül termelni.

Franciaországban a dinnye továbbra is a „nyár királya” a friss gyümölcsök között, a fogyasztó nagyon kedveli, mert illatos, édes és lédús - a kevésbé édes és/vagy keményebb húsú fajták inkább csak a szezon elején vagy speciális igények kielégítésére jók. A sárgadinnye hatalmas előnye a nyári időszakban, hogy a társasági eseményeken megkerülhetetlen szerepe van, olyan, amit más gyümölcs ebben az időszakban nem tud érdemben betölteni. Az atlanti partvidék júliusi-augusztusi termelésének pedig megvan az a nagyon komoly helyzeti előnye, hogy ebbe a térségbe hatalmas mennyiségű vakációzó özönlik, így a vevők szinte „helybe jönnek”, a szállítási távolság „szinte nulla”, ennek köszönhetően gyakorlatilag valóban teljes

érettségben lehet szedni a gyümölcsöt, ami utolérhetetlen minőséget ad. A francia termelés sajátossága továbbá, hogy minden nagy régióknak megvan a maga földrajzi árujelzővel – legtöbbször eredetvédett - sárgadinnyéje ([melon de Cavaillon](#), [melon du Quercy](#), [melon de Haut-Poitou](#)). Az érdekesség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a Francia-Antillákon, Guadeloupe szigetén is nagyon komoly sárgadinnye-termelés folyik, elsősorban a kontinentális Franciaország igényeinek a kielégítésére a késő ősztől kora tavaszig tartó időszakban ([melon de Guadeloupe](#)).

Isabelle JUSSERAND, a francia zöldség-gyümölcs szakmaközi szervezet ([Interfel](#)), ezen belül a SIPMM Melon (egyfajta termékpálya-specifikus szakmaközi szervezet az *Interfel-en belül*) munkatársa jelezte, az idei évben is komoly kommunikációs kampánnyal és folyamatos média-jelenléttel számolnak a dinnyeszezon alatt. Nem csak a szaksajtóban lesznek jelen, hanem a nagyközönséget célzó reklámeszközökkel, elárusítóhelyi animációkkal, júniusban pedig a bloggerek bevonásával internetes kampányt indítanak. Ez utóbbi lényege, hogy egyfajta versenyt hirdetnek közöttük, ki tudja minél jobban ráirányítani a figyelmet a dinnyefogyasztásra és előmozdítani azt. Ez azért fontos, mert pontosan azt a 15-35 éves korosztályt lehet ezen keresztül elérni, megszólítani, ami jelentős fogyasztói réteget képvisel, de kevésbé fogékony a klasszikus reklámformákra (www.lemelondenosregions.fr).

Az esemény érdekessége volt, hogy az átlagosnál melegebb tavaszi időjárás miatt a megszokotthoz

képest valamivel hamarabb kezdődött szezonra való hivatkozással a tájékoztató végén jelképesen elindították az idei kampányt, fölolvagva az első cavaillon-i dinnyéket.

Az idei évben a MEDFEL alatt és annak helyszínén rendezték meg az első euro-mediterrán dinnyetermelési kongresszust, ami elsősorban a kereskedelemmel és a gyakorlati termesztéssel kapcsolatos problémákkal foglalkozott.

Somogyi Norbert, Párizs